

Kommittédirektiv

Förberedelser inför ett överförande av
flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket till
ett eller flera av staten helägda aktiebolag

Dir.
2009:90

Beslut vid regeringssammanträde den 1 oktober 2009

Sammanfattning

En särskild utredare ska påbörja, och efter beslut av riksdagen, genomföra förberedelserna för att överföra flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket (LFV) till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag, nedan kallat bolaget. Utredaren ska bl.a.

- uppdatera den befintliga värderingen av verksamheten och föreslå en lämplig kapitalstruktur,
- ta fram förslag till överlåtelseavtal mellan staten och bolaget,
- hantera fastighetsfrågor,
- identifiera och hantera samtliga övergångsfrågor när det gäller t.ex. lokaler, IT-system och personal, samt
- hantera bolagets uppdrag i förhållande till EG:s statsstödsregler.

Inriktningen ska vara att överföringen av verksamheten ska ske den 1 april 2010.

De genomförda åtgärderna ska redovisas senast den 31 augusti 2010.

Utredarens åtgärder ska vidtas under förutsättning att riksdagen godkänner förslagen i regeringens proposition 2009/10:16 om ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid LFV.

Uppdraget att förbereda bolagiseringen av LFV:s flygplatsverksamhet

Bakgrund

Regeringen tillkallade den 1 juni 2006 en utredare med uppgift att se över det svenska flygplatssystemet. Den 9 november 2006 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen. Av dessa framgår att utredaren ytterligare skulle analysera och ge förslag i de delar som rör internationell tillgänglighet, stöd-systemets utformning, flygfrakt, LFV:s organisation och finansiering.

Den 3 oktober 2007 överlämnade utredningen betänkandet *Framtidens flygplatser – utveckling av det svenska flygplatssystemet* (SOU 2007:70). I betänkandet lämnas bland annat förslag om att LFV:s verksamhet ska bolagiseras.

Med utgångspunkt i utredningen föreslår regeringen i propositionen 2009/10:16 Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket att flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket överförs till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag. I propositionen gör vidare regeringen bedömningen att flygtrafiktjänsten vid LFV även fortsättningsvis ska drivas i myndighetsform i form av affärsverk.

Arbetet ska inriktas på en bolagisering den 1 april 2010

Förberedelsearbetet ska vara inriktat på att överföringen av verksamheten ska ske den 1 april 2010. Utredarens arbete bör därför drivas parallellt med riksdagens behandling av frågan.

Utredarens åtgärder ska vidtas under förutsättning att riksdagen godkänner förslagen i propositionen om bolagisering av LFV:s flygplatsverksamhet.

Regeringens förslag och bedömningar i propositionen ska vara utgångspunkt för utredarens arbete.

*Både formella och praktiska förberedelser inför bolagiseringen
behöver vidtas*

Utredaren ska påbörja, och efter beslut från riksdagen, genomföra alla nödvändiga formella och praktiska förberedelser för att överföra flygplatsverksamheten vid LFV till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag, nedan kallat bolaget. Regeringens förslag och bedömningar i proposition 2009/10:16 ska vara utgångspunkt för utredarens arbete.

Utredaren ska:

- identifiera och hantera samtliga övergångsfrågor bl.a. när det gäller lokalisering, lokaler, ekonomi- och lönesystem, IT-system, personal och pensioner, kunder och leverantörer. I detta arbete ska miljö- och klimataspekterna beaktas.

Utredaren ska särskilt:

- ta fram ett förslag till överlåtelseavtal mellan staten och bolaget,
- ta fram förslag till blivande VD för bolaget,
- i samråd med generaldirektören för LFV och företrädare för flygtrafiktjänsten ta fram förslag till övergångsreglering när det gäller ansvarsfördelning mellan bolaget å ena sidan och LFV och flygtrafiktjänsten å andra sidan, avseende eventuellt miljöansvar och övriga ansvarsförbindelser för den bolagiserade verksamheten,
- ta fram en uppdatering av den befintliga värderingen av flygplatsverksamheten inför ett överförande av verksamheten till bolaget för att säkerställa ett korrekt marknadsvärde samt föreslå lämplig kapitalstruktur,
- analysera ägarförhållandena av den mark som LFV:s verksamhet bedrivs på och lämna förslag på hur fastighetsförhållandena ska hanteras i samband med bolagiseringen,
- ta fram en värdering av de fastigheter som ska överlåtas,
- ta fram de analyser som krävs för att fastställa att överföringen av tillgångar och skulder till bolaget stämmer överens med EG:s statsstödsregler och den s.k. marknads-ekonomiska investerarprincipen,
- definiera uppdraget till bolaget att säkerställa driften vid de flygplatser som ingår i det nationella basutbudet och som

varken på kort eller lång sikt kan förväntas ge ägaren en affärsmässig avkastning på investerat eget kapital,

- föreslå en transparent metod och redovisningsstruktur för att beräkna nödvändig ersättning för den allmännyttiga flygplatsverksamhet som ska upprätthållas genom att medel överförs från lönsamma delar av verksamheten.

Utredaren ska i samråd och tillsammans med blivande VD:

- företräda bolaget vid förhandlingar med företrädare för Regeringskansliet om överlåtelseavtalet mellan staten och bolaget,
- ta fram förslag till arbetsordning,
- ta fram förslag till lämplig företags- och organisationsstruktur,
- ta fram förslag till bolagets blivande ledningsgrupp,
- ta fram förslag till namn och bolagsordning för bolaget,
- ta fram förslag till konsoliderad affärsplan, ekonomiska mål, konsoliderad redovisning och nyckeltal för bolaget,
- förbereda upphandling av bank- och försäkringsavtal, samt förslag till finanspolicy,
- fatta beslut om arbetsgivarorganisation för bolaget och företräda bolaget vid förhandlingar om kollektivavtal,
- vid överföringen av verksamheten från flygplatsverksamheten till bolaget beakta 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd och i samband därmed företräda bolaget vid förhandlingar med arbetstagarorganisationerna,
- anskaffa lokaler och utrustning samt IT-system,
- kontakta avtalspartnerna till flygplatsverksamheten vid LFV och förbereda partsbyte till bolaget,
- se till att relevanta tillstånd överförs från LFV till bolaget,
- träffa överenskommelse med LFV och Riksarkivet i fråga om bolagets tillgång till flygplatsverksamhetens arkiv.

Samråd och redovisning av uppdraget

Under arbetet ska utredaren samråda med och informera LFV:s generaldirektör samt med kommande utredare för förberedelser av flygtrafiktjänstens fortsatta verksamhet vid LFV inför separering av verket.

Utredaren ska kontinuerligt rapportera till och samråda med företrädare för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i den utsträckning dessa bestämmer.

Berörda arbetstagarorganisationer ska kontinuerligt informeras under arbetets gång och ges möjlighet att framföra synpunkter.

LFV ska lämna utredaren det underlag utredaren begär.

De genomförda åtgärderna ska redovisas senast den 31 augusti 2010.

(Näringsdepartementet)